

lades et skøn til domstolene. På en vis måde kan den sidste løsning siges at være udtryk for, at folketinget ikke lever op til fuld ansvarlighed som landets øverste statsorgan.

Når forslagsstillerne alligevel har valgt det fakultative alternativ, der finder udtryk i ordet, at dødsstraf »kan« anvendes, beror det på, at en anden formulering muligvis ville have ført domstolene til at anlægge unaturlige fortolkninger af kriterierne i § 1 a eller § 1 c for at undgå at komme til at benytte en dødsstraf, som den pågældende dommer ikke finder indiceret. Når man alligevel ikke kan komme uden om dette moment, er det bedre at have den i forslaget anførte formulering end at risikere, at der sker skævvridninger ved fortolkningen af § 1 a og § 1 c. Da det jo er ganske klart, at der altid vil være vægtige grunde, som taler imod dødsstraf, findes det betænkeligt, om loven skulle gøre dødsstraf obligatorisk, hvor disse forhold yderligere suppleres af særlige hensyn, for eksempel at den pågældende terrorist er meget højt oppe i årene eller ramt af en sygdom, som vil føre til, at han antagelig inden for kort tid lider en naturlig død. Andre atypiske forhold kan også forekomme.

For at den foreslåede lov kan anvendes, er det ikke nok, at én eneste person har været udsat for drabsrisikoen (eller er blevet dræbt). Grunden hertil er, at drabsanslag mod en enkelt person (næsten) altid vil være begrundet i særlige forhold vedrørende den pågældende, mens et af fundamenterne for dødsstrafanvendelsen må være, at det er klart, at det er en bredere (sagesløs) almenhed, som udsættes for livsfare.

Teoretisk kan der selvsagt ved skrivebordene udspekuleres tilfælde, hvor det kan forekomme tvivlsomt, om vilkåret i § 1 a (og c) er opfyldt eller ej. I praksis vil der imidlertid sjældent være tvivl, men skulle en sådan opstå, må tvivlsreglen i bevisbyrdefordelingen selvfølgelig føre til, at dødsstraf ikke indtræder, ligesom forslagets foran omtalte fakultative karakter tager vinden ud af sejlene på den anførte kritik. Under alle omstændigheder må gusten filosofering ikke lamme samfundets handlekraft i nødværge mod de afskyeligste udslag af terrorbandismen.

Med ordet »udefra« kommende terroraktioner i § 1 c menes alene, at det ikke er tilstrækkeligt, at der kan befrygtes fængselsopstande, således at terroristerne er besværlige for fængselsmyndighederne at have i varetægt. Det problem må løses uden anvendelse af dødsstraf. Risikoen skal gå på, at der kommer ulovlige indgreb fra anden side,

hvad enten denne har sin kim i danske eller udenlandske forhold.

Over for § 1 c er det blevet indvendt, at det er forkert at lade afgørelsen af, om et menneske skal idømmes dødsstraf, være afhængig af, hvad andre mennesker må forventes at foretage sig. Dette beror imidlertid på en fejllopfattelse af forslagets § 1. Dødsstraffen idømmes for den handling, som vedkommende selv har foretaget ved at være med til at dræbe flere sagesløse personer eller udsætte dem for betydelig fare for at blive myrdet. § 1 (b og) c anfører momenter, som kan bevirke, at der uanset denne grundlæggende farlige kriminalitet alligevel ikke kan blive tale om at anvende (dansk) dødsstraf. Det er altså ikke en skærpelse af dødsstrafområdet, der udtrykkes, men derimod yderligere betingelser, som bevirker, at dødsstraf bliver anvendt i færre sager, end tilfældet ville have været, hvis vi ikke havde haft § 1 (b og) c.

Til § 2.

Terroristsager, som af anklagemyndigheden findes omfattet af § 1, vil være så få og så sjældne, men på den anden side så overmåde alvorlige, at de bør behandles direkte af landets øverste anklagemyndighed og bør gå forud for alt andet.

I kravet om hurtig behandling ligger bl. a., at mentalobservationer ikke bør iværksættes.

Til § 3.

Sager om anvendelse af dødsstraf bør finde deres endelige domstolsafgørelse ved højesteret. Forslagsstillerne mener imidlertid, at man kan tillade sig at løbe den risiko at anvende det normale strafprocessuelle princip om to instanser. Derfor foreslås landsretten som første instans.

Når det tænkes overladt til rigsadvokaten at vælge imellem, hvilken landsret der skal pådømme sagerne, beror det på, at begivenhederne kan have haft en sådan karakter, at enten østre landsret eller vestre landsret må anses for at være mere inhabil end den anden. Rigsadvokaten må selvsagt bestræbe sig på at få sagen bragt for landsretten på det sted i landet, hvor ophidselsen over terroraktionerne må antages at være mindst, så kølig domstolsretspleje får de bedste chancer.

Til § 4.

Som følge af dødsstrafsanktionens alvorlighed foreslås, at landsretten skal fungere med fem dommere, og at konstituerede dommere ikke kan anvendes i disse særlige sager.

Lægdommerinstituttet findes uegnet, da sagernes baggrund ofte vil være en meget stærkt opisket lynchstemning i befolkningen.